

Betænkning

over forslag til lov om samarbejdsregler i forsvaret.

(Afgivet af udvalget den 25. maj 1967).

Udvalget har i 6 møder gennemgået lovforslaget og det dertil knyttede udkast til kundgørelse for forsvaret. Udvalget har herunder haft et samråd med forsvarsministeren, som tillige har besvaret skriftlige spørgsmål.

Udvalget har behandlet spørgsmålet om talsmandsuddannelsen, og forsvarsministeren har herunder oplyst, at den lokale uddannelse agtes gennemført som 2 dages kursus, der lægges i den daglige tjenestetid, samt at der agtes afholdt centrale talsmandskursus af 1 uges varighed med et nærmere angivet indhold.

Udvalget har i tilslutning hertil drøftet, hvad der i øvrigt kræves for at sætte talsmændene i stand til at varetage deres hverv.

Udvalget opfordrer forsvarsministeren til i kundgørelsen for forsvaret at fastsætte regler, hvorefter den nærmest foresatte chef drager omsorg for, at talsmændene straks efter valgets afholdelse får udleveret et eksemplar af henholdsvis loven om samarbejdsregler i forsvaret, de i tilslutning hertil udstedte kundgørelser, loven om talsmænd og klageadgang for menige af det militære personel, den militære straffelov og den militære retsplejelov. Det bør endvidere i kundgørelsen pålægges vedkommende chef at drage omsorg for, dels at talsmændene straks gøres bekendt med nye bestemmelser, som måtte være af betydning for deres virke, dels at tjenestestedets øvrige personel efter anmodning får tilstillet et eksemplar af de ovenfor nævnte love m. v. Endelig bør der stilles et passende lokale på tjenestestedet til rådighed for talsmændene, såfremt de udtrykker ønske herom og det er praktisk muligt.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) finder, at det i kundgørelsen bør fastsættes, at udskrifter af talsmandsudvalgenes forhandlingsprotokoller skal indsendes til forsvarsministeriet ved formandens foranstaltning. Endvidere bør kundgørelsen, jfr. udkastets afsnit C, punkt 13, indeholde bestemmelse om, at talsmændene i de omhandlede tilfælde har ret til i tjenestetiden at afholde samlede møder af højst 1 times varighed ugentligt. Mindretallet opfordrer endelig forsvarsministeren til i kundgørelsen at foreskrive, at der tilkommer en talsmand 1 dags tjenestefrihed om måneden til varetagelse af hans hverv.

Det radikale venstres medlem af udvalget opfordrer herudover forsvarsministeren til med passende mellemrum at lade afholde talsmandskonferencer.

Endvidere opfordrer socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget forsvarsministeren til i kundgørelsen at foreskrive et uddannelseskursus af 8 dages varighed for talsmænd.

Udvalget har under sine forhandlinger været opmærksom på, at samarbejdsreglerne må ses i en vis sammenhæng med den militære strafferet og retspleje, lige så vel som det omvendte er tilfældet. Udvalget ville derfor finde det ønskeligt, om de overvejelser angående eventuel revision af den militære strafferet og retspleje, der finder sted i udvalget vedrørende befalingsmandsuddannelsen og arbejdsklimaet i forsvaret, fremskyndes.

Mindretallet ønsker herudover særligt at pege på, at bestemmelserne i militær straf-